

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Vasaris – February 2, 1966

Nr. 13

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PULTI AR TRAUKTIS?

DISKUSIJOS, KĄ DARYTI SU VIETNAMU, TĖSIA SI TOLIAU. — KAI VIENI BŪTŲ LINKĖ PASITRAUKTI, KITI AIŠKINA, KAD SYKĖ PRADĖJUS KOVOTI, PASITRAUKTI JAU NEGALIMA. — ĮKILMPTA BUVO TODEL, KAD KENNEDY NORĖJĖS PARODYTI CHRUSČIO-VUI, JOG JO NEBJO.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Praeitą savaitę buvo smarkiai diskutuojamas klausimas, ką toliau daryti Vietname. Tuo tarpu, kai toks 'representantinis' spaudos organas kaip New York Times reikalavo toliau tęsti šiaurinio Vietnamo bombardavimo pertrauką — "Continue the Pause", kitas žinomas dienraštis N. Y. Herald Tribune tą pačią dieną (ketvirtadienį) konstatavo:

"Tie, kurie siūlo toliau be jokios ribos pratęsti sulaukymą (bombardavimo), negalėjo įrodyti tam rimto pagrindo."

Mat, kaip ten bebūtų, bombardavimo pertrauka, kariniai žiūrint, atnešė nemažai naudos šiauriniam Vietnamui, tuo tarpu 'taikos ofenzyvos' moralinis laimėjimas yra daugiau negu abejotinas. Žinant bent kiek komunistų pasaulėžiūrą nesunku suprasti, kad jie bombardavimo sulaukymą palaikė silpnumo ženklu.

Užtat tame pačiame N. Y. T. numeryje veteranas Washingtono korespondentas Arthur Krock dėsto visai kitą pažiūrą negu vedamasis (editorialas). Pasak Krock'ą, prezidentas negali pasinaudoti neprašytu atsargos generolo Gavin'o patarimu pasitraukti į jūros pakraštį ir ginti tik tam tikrus prietilčius dėl tos paprastos priežasties, kad jis iškilmingai pasižadėjo ginti visą pietinį Vietnamą. Pagaliau ir pats Gavin'as pasitraukimą į pakraštį nerekomendavo kaip vienintelę galimybę. Jis numatė ir eventualų šiaurinės Mandžūrijos bombardavimą. Generolo pagrindinė tezė skambėjo taip: "Atėjo laikas apsispręsti ką toliau daryti, ir tai nutarus paruošti jėgas to nutarimo įgyvendinimui". Anot Krock'o, kariai turi ir kitų išeities planų kaip pvz. su naikinimą partizanų naudojimo keliu per Laosą, kuriuo iš šiaurinio Vietnamo gabenami 'savanoriai' ir ginklai, bei šiaurinių Vietnamo uostų užminavimą.

Kiekvienu atveju, karinių veiksmų pagyvinimas Vietname gali daugiau priartinti taiką negu jų sulaukymas — tokią tezę atstovauja kolumnistas ir redaktorius David Lawrence. Tuo tarpu Walteris Lippmannas pataria prezidentui pasitraukti, nes šiaip ar taip, JAV padariusios klaidą įsitraukdamos į Vietnamo karą. Dabar, esą, nelieka nieko kito, kaip padarytą klaidą ištaisyti, nes karas negali būti laimėtas pakenčiame kaina.

"Kadangi mes negalime visur būti ir nesame visagaliai, tai net mes, amerikiečiai, negalime visados laimėti. Tačiau man atrodo, kad nors ir būdami ambicingi, parodydami sveiko proto (atseit — pasitraukdami), padarysime gerą moralinę investiciją ateičiai."

Tą Lippmanno melodiją toliau tęsė senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas J. W. Fulbright komisijos posėdyje, penktadienį klausinédamas Valstybės Sekretorių Dean Rusk'ą. Girdi, JAV neesanti pasaulio policininku ir negalinčios visame pasaulyje įvesti Pax Americana. Rusk'as su tuo sutiko, tačiau gynė JAV įsipareigojimo tezę. Jei jau pradėta pietinį Vietnamą ginti, tą pasiimtą pareigą reikią ir išpildyti.

Čia reikia prisiminti, kad prezidentas Eisenhoweris įsipareigojo padėti pietiniam Vietnamui ūkiškai, bet ne kariškai. Tą pažadą davė ir karius į Vietnamą pradėjo siusti prezidentas Kennedy. Kodėl, neseniai paaiškino New York Times associate editor James Reston per televizijos interviu. Pagal Restoną, Kennedy Vienos viršinių konferencijos su Chruščiovu metu jam skundėsi, kad su Chruščiovu labai sunku susikalbėti, nes jis — Chruščiovas, manęs, kad galįs JAV prezidentą išgąsdinti — "Khrushchev tried to bully him". Kennedy supratęs Chruščiovo drąsos šaltinį. Girdi, Maskvos valdovas nutaręs, kad tas, kuris taip blogai pasirodė Kubos invazijoje (Kiaulių įlankoje), gali būti ir toliau gąsdinamas. Kad atgrąšius Chruščiovą nuo naujų avantiūrų, Kennedy pasiuntęs daugiau kariuomenės į Vokietiją ir padidinęs karo biudžetą. Tada jis ir nutaręs pasiųsti 12,000 'patarėjų' į Vietnamą. Tuo jis norėjęs įrodyti savo pasiryžimą (to prove diplomatic point, not a military point). Nuo to laiko ir prasidėjo JAV klimpimas į Vietnamo pelkes. Kitaip sakant, jei laisvųjų kubiečių invazija būtų pravesta kaip reikia, su visa JAV karine pagalba, nebūtų nei Kubos krizės, nei Vietnamo įsipareigojimų.

Tai žinoma, nereiškia, kad tuo atveju pietinis Vietnamas iš tikro galėtų džiaugtis savo nepriklausomybe. Komunistai vistiek jame siektų įsigalėti, bet

Korp. Neo-Lithuania Filisterių Sajungos New Yorke veiklieji nariai. Sėdi iš kairės: dr. Algirdas Budreckis, Stepas Mackevičius, Antanas Diržys ir Jonas Valiukėnas. Stovi: Juozas Maurukas ir Antanas Senikas.

KORP! NEO-LITHUANIA FILISTERIAI REMIA STUDIJUOJANČIUS KORPORANTUS

Š. m. sausio 16 dieną, A. ir E. Jurgelių rezidencijoje, Brooklyn, N.Y. įvyko metinė Filisterių Sajungos sueiga.

Pirm, Stepas Mackevičius atidavęs sueigą į prezidiumą pakvietė K. Siliną, pirm, ir J. Valiukėną, sekretorium. Praeitų metų veiklos pranešimus padarė pirm, S. Mackevičius, sekr. J. Valiukėnas ir išd. J. Maurukas. Filisterių S-gos narių sąrašuose New Yorke yra 60 asmenų, iš kurių ne visi tačiau sudaro aktyvų gyvendami per toli nuo New Yorke, bet aktyviai reiskiasi gyvai atsiliepdami į valdybos raštus, pageidavimus ir stropiai moka nario mokestį ir remia valdybos darbus bei planus.

Filisterių S-gos valdyba palaikė nuolatinį kontaktą su Korp! Neo-Lithuania ir jos vyriausia valdyba Čikagoje su buvusiu pirmininku V. Mažeika priešaky. Susirinkimas išreiškė padėką filisteriams, aukojusiems Korp! Neo-Lithuania leidinio išleidimui po 100 dolerių, kurių tarpe yra: leidinio redakcinės komisijos pirm, Antanas Diržys, Birutė Paprockienė, Antanas Senikas ir dr. S. Virkutis. Kiti leidinį parėmė taip pat ne mažiau nei 50 dol.: V. Abraitis, V. Didžiulis, S. Mackevičius, J. Maurukas ir K. Silinas. Plačiau apie leidinį painformavo A. Diržys, užakcentavęs, kad šiomis dienomis jau pasirodys, Leidinys

yra liuksusinis, 328 psl., spausdinama 600 egz.

Komisijos sąstatas per eilę metų keitėsi, aš esu jau trečias komisijos pirmininkas, -- sakė A. Diržys, -- ir šiai paskutinei k-jai, kurią sudaro 7 nariai: A. Diržys -- pirm, P. Ališauskas, S. Jakštas, dr. B. Nemickas, D. Penikas, A. Sodaitis, ir Č. Tamošauskas, teko garbė šio leidinio

New Yorke buvo įsteigta remti dar tebestudijuojančius korporantus moraliai ir materialiai. S-ga veikia jau keturi metai. Reikalas bręsta ir tikimės, kad greitai laiku įsikurs ir kituose miestuose. Jaunimui nėra įdomu kartu su vyresniaisiais bendrai svarstyti įvairias problemas, o taip pat kartu su amžiumi keičiasi juk ir problemos, -- sa-

Korp. Neo-Lithuania Filisterių Sajungos New Yorke naujai išrinktas pirmininkas Antanas Diržys (kairėje) perima pareigas iš buvusio pirmininko Stepo Mackevičiaus, sausio 22 d. įvykusiame posėdyje.

L. Tamošaičio nuotrauka

darbą užbaigti ir išleisti, o tai pareikalavo ne tik ilgo įtempto darbo ir aukos, bet nemažos sumos ir lėšų, apie 5000 dol. New Yorke filisteriai jau įmokėjo 1000 dol. spaustuvei ir 300 dol. stiliaus bei kalbos pataisymui.

Susirinkime dalyvavę redakcinės komisijos nariai pareiškė, kad korporacijos leidinys ruoštas keletą metų, pagaliau pasirodys tik A. Diržio neatlaidaus užsispyrimo dėka, kuris pats dirbo ir nuolat judino visus redakcinės kolegijos narius, o iš jų itin daug pasidarbavo Česlovas Tamošauskas iš Philadelphia ir daug sieles įdėjo korporacijos garbės filisteris poetas Stasys Santvaras.

NAUJA FILISTERIŲ SĄJUNGOS VALDYBA

Valdybą rinkti sueiga nutarė iš trijų asmenų, kad lengviau būtų susirinkti įvairių klausimų sprendimui. Į Naują Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sajungos valdybą New Yorke vienbalsiai išrinkti: Antanas Diržys, pirmininku, Antanas Senikas, sekretorium ir Juozas Maurukas išdininku.

Abi valdybos š. m. sausio 22 d., A. ir D. Senikų rezidencijoje buvo susirinkę perimti pareigų ir bendrai aptarti veiklos gairių ateičiai.

S. Mackevičius posėdžio metu pažymėjo, kad Filisterių S-ga

kė S. Mackevičius, štai Sąjunga, kaip buvo pranešta, stambiomis sumomis parėmė korporacijos leidinį, buvo neolituany stovyklos globėja Pennsylvanijoje, Efektinai parėmė lapkričio 13 d. jaunimo žygį ne vien materialiai, bet ir visu atsidėjimu pasižventę talkino įvairiose komisijose A. Diržys, J. Maurukas ir k., o dr. Algirdas Budreckis -- vienas iš penkių iniciatorių. Tenka paminėti filisterių Sajungos ir pavienių narių didelį įnašą Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai, leidžiant A. Merklio parašytą, A. Smetonos monografiją, kur iš filisterių itin daug pasidarbavo Antanas Senikas, o dauguma buvo garbės prenumeratoriai.

Naujas pirm, A. Diržys savo žodyje atkreipė dėmesį, kad jie perima pareigas Jaunimo metais ir atrodo, -- sakė jis, kad jaunimui reikėtų skirti ne vienus, o 25 metus. Teeina jis į priekines gretas, o me prižadėkim, kad ne tik nepaliksime to avangardo, bet stengsimės ir neatsilikti, remsime juos visais būdais. Antra, man džiugu, -- kalbėjo primininkas, kad mes pradėsim darbą netuščiomis rankomis, o ateinan su dovana jaunimui -- leidiniu. Džiugu ir tai, kad lietuviškos studentijos aplinkoj Korp! Neo-Lithuania būdavo retai minima arba paskutinėj vietoj. Dabar ji taip

(Nukelta į 2 psl.)

* Š. VIETNAMO KARINIŲ TAIKINIŲ BOMBARDAVIMAS vėl buvo pradėtas sausio 30 d., tuo reikalu P. Vietnamo vyriausybė ir JAV ambasada paskelbus bendrą komunikatą.

37 dienas trukęs bombardavimų sustabdymas siekė pagelbėti JAV "taikos ofenzyvai" ir privesti Š. Vietnamo vyriausybę apsisigalvoti dėl taikos derybų. Komunistai į tai nereagavo.

* I-ji JAV KAVALERIJOS DIVIZIJA, kartu su vietnamiečiais ir kitų valstybių pagelbiniais daliniais, sekmingai tęsia kovas su Š. Vietnamo partizanų daliniais t. v. Operation Masher valymo akcijoje.

* RYTINĖS JAV VALSTIJOS PARALIZUOTOS sniego audrų ir netikėtų šalčių. Pietinėse valstijose temperatūra pasiekė rekordinius šalčio skaitmenis. Sostinėje Washingtone vieną dieną neveikė įstaigos, aerodromai.

* P. VIETNAMO VYRIAUSYBĖ NUTARĖ paleisti 24 Š. Vietnamo karo belaisvius, parodant "humanišką gestą, gerus norus ir kilnią dvasią". 3 paleistųjų nutarė likti P. Vietnamo pusėje. Likusieji perėjo upę į Š. Vietnamo pozicijas. Tie geri norai buvo pagrįsti viltimis, kad ir Š. Vietnamas paleis dalį belaisvių karių, kurių tarpe yra eilė JAV lakūnų.

FRANCO: -- ...ir neužmiršk, Jose, jei tu rasi, mes būsime turtingi ir garšūs!

KARAS IŠ ANAPUS (11)

Vokiečiai prie Leningrado

Jelnos kautynės, kurios tęsėsi visą rugpičio mėnesį, nebuvo vokiečių-sovietų karo didžiausiu epizodu, bet žinintį 1941 m. vasaros situaciją, tai buvo svarbus rusams gyvybiniai ir moraliniai įvykis. Jei sovietinė spauda ir propaganda tam mūšui priduoja tūkstantį kartų didesnę reikšmę, negu jis to vertas, gal dėl to, kad tai buvo raudonosios armijos pirmoji pergalė prieš vokiečius ir pirmą kartą buvo atsiimta 300 kv. kilometrų ploto.

Paėmę Smolenską, vokiečiai buvo sulaukyti kelyje į Maskvą. Bet už tai jiems geriau sekėsi pietuose.

Pagal vokiečių gen. Guderiano pasakojimą, vokiečių karinė vadovybė dėl tolimesnių operacijų suskilo nuomonės. Vieni norėjo ginti Jelną, kiti evakuoti. Pagaliau buvo nutarta evakuoti, kas vokiečiams pridarė daug nuostolių ir galima sakyti, kad rusai išstumė vokiečius iš jų pozicijų po kelių savaičių sunkių kautynių. Bet už tą pergalę prestižą kovos lauke rusai paliko daug savo karių ir spalio mėnesį, kai vokiečiai pradėjo didžiąją ofensyvą prieš Maskvą, rusai buvo pasmerkti apsupimui, vien dėl to, kad jie neteko daug savo karių prie Jelnos.

Iki tam laikui Maskvoje gyvenę vakariečiai laikraštininkai negalėjo lankytis fronte. Bet rusams rūpėjo Jelnos pergalę išgarsinti viso pasaulio spaudoje ir rugsėjo 15 d. aštuoni vakariečiai žurnalistai išvyko iš Maskvos automobiliu aplankyti centrinį frontą. Jų kelionė tęsėsi savaitę. Jie matė fronte sovietų kariuomenės atsitraukimo chaosą. Kai mai ir miesteliai buvo su žeme sulyginti. Išlikę gyvi civiliai slėpėsi žemėj iškastuose rūsiuose. Viazmoj laikraštininkus priėmė Konievo štabo viršininkas gene-

rolas Sokolovskis, kuris jiems išdėstė padėtį centriniame fronte, užakcentuodamas, kad vokiečių veržimasis sulaukėtas ir keltą jų armijų buvo sunaikintos, kad rusai atsiėmė didelį dalį teritorijos ir vokiečių karo mašina nebesisuka taip kaip pirmomis dienomis. Sokolovskis buvo įsitikinęs, kad vokiečių ryšiai su užnugariu nėra saugūs dėl rusų partizanų veiklos ir rusų artilerija viršija vokiečių, nors priešas dar turįs didelę persvarą tankais. Jis pažymėjo, kad visi rusų kareiviai jau gavo "polušukas" (avies kailių švarkus) ir kitokius žieminius rūbus, ko vokiečiai neturi. Bet po trumpos pauzės jis pastebėjo, kad kalbas tik apie centrinį frontą, nes apie Vorosilovo vadovaujamą šiaurės ir Budienino pietuose jis neturįs informacijų, tačiau turįs pripažinti, kad padėtis ten esanti labai rimta.

Tuo metu kai rusams sekėsi sulėtinti vokiečių veržimąsi prie Smolensko, šiaurės ir pietų fronte padėtis pasidarė tokia bloga, kokios negalėjo tikėtis. Vokiečių plane buvo numatyta greitai prasiveržti per Pskovą, Lugą, Gaičną iki Leningrado. Suomiai turėjo pulti iš šiaurės. Kita vokiečių armijos dalis turėjo veržtis aplink Ilmenio ežerą link Petrozavodsko ir rytuose prie Ladogos ežero vokiečiai ir suomiai turėjo susijungti.

Vorosilovo armija skubiai traukėsi iš Pabaltijo respublikų ir iš 30 divizijų tik penkios beturėjo pilną skaičių ir apginklavimą. Liepos 10 padėtis buvo tokia bloga, kokia nebuvo ir blokadausiu momentu centriniame fronte. Kad dalinai sulaukus vokiečių artėjimą prie Leningrado, rusai į mūšį metė ne tik visus savo rezervus, bet ir pagel-

binus dalinius, sudarytus iš darbininkų, studentų ir net gimnazistų. Buvo sumobilizuoti šimtai tūkstančių civilių kasti prieš-tankines kliūtis aplink Leningradą. Išorinė gynybos linija ėjo pagal Lugos upę. Rusai turėjo prisipažinti, kad toji sritys neturėjo jokių fortifikacijų. Sovietų Rusijos vyriausybė daug rūpinosi dėl Leningrado saugumo, dėl to 1939 m. žiemą buvo pradėtas karas su suomiais, kad toliau juos nuo Leningrado atstumtų, bet niekas Maskvoj nepagalvojo, kad Leningradas vieną dieną galės būti grasinamas iš pietvakarių.

Vokiečiai greit pasiekė Lugą, pirm negu rusai spėjo ten įsistiprinti. Sutrauktos septynios rusų divizijos sulėtino tolimesnį vokiečių veržimąsi. Bet tuo metu kitos vokiečių jėgos prasiveržė per Estiją, vakariniu Peipus ežero krantu pasiekdami Suomijos įlanką. Kita vokiečių armijos dalis apėjo Peipus ežerą iš rytų ir per Narvą sudarė rimtą pavojų Leningradui. Suomiai tuo metu pralaužė frontą dviejose vietose prie Ladogos ežero ir prie Onego ežero. Talino kilpoj uždaryti rusai bandė pabėgti jūros keliu ir apie mėnesį laikėsi Talinne. Į uostą buvo sutrauktas rusų laivynas, bandant kareivius evakuoti laivais. Tai buvo lyg sovietiškas Dunquerque, tik be orinės priedangos, nes visi rusų lėktuvai buvo prie Leningrado, kur padėtis buvo kritiška.

Rugpičio 19 vokiečiai pradėjo puolimą prieš Taliną, bet rusai su laivų artilerijos pagalba dar savaitę atlaikė. Pagaliau sovietų vyriausioji vadovybė davė įsakymą iš Talino atsitraukti. Rusams buvo svarbu dėl Leningrado kautynių išgelbėti kiek galima daugiau žmonių ir laivų. Vokiečiai sako, kad Taliną neapleido

A. A. Jeronimo Žiginsko karstą į paskutinę poilsio vietą neša: Augustas Medžiusis, Česlovas Liutikas, Vladas Grigaliūnas, Mečys Cibulskis, Jonas Pečiulaitis. Karstą seka našlė Elena Žiginskienė ir dukterys Aldona ir Danutė.

Dvi skaudžios mirtys N. Zelandijoje

Mažą lietuvių koloniją Naujoje Zelandijoje ištiko skaudi nelaimė. Nepilnų dviejų mėnesių tarpe mirė du taurūs lietuviai. Aucklande 1965 m. lapkričio 27 dieną Jeronimas Žiginskas ir šių metų sausio 17 dieną škotiskajame Dunedin'e Bronius Kuzma. Abu ne amžiaus naštos prislėgti, bet širdies negalavimų palaužti. J. Žiginskas ir B. Kuzma drauge su savo šeimomis 1949 m. tuo pačiu laivu -- Dundalk Bay atvyko į Naująją Zelandiją ir dabar, turbūt, nenorėdami vienas kito palikti, drauge išplaukė amžinybėn...

Jeronimas Žiginskas gimė 1906 m. kovo 4 d. Marijampolės apskrityje. Lankė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją kurio baigęs stojo į Vytauto Didžiojo Universiteto teisių fakultetą ir tuo pat laiku pradėjo dirbti Valstybės Kontrolėje. Buvo Neo-Lituanijos korporacijos narys -- filisteris. Naujoje Zelandijoje visą laiką buvo veiklus lietuvis, vienu laiku vadovavo Naujosios Zelandijos Lietuvių Bendruome-

nei, vėliau buvo Aucklando apylinkės pirmininkas ir ėjo visą kitą eilę pareigų. Taipogi eilę metų dirbo įvairiose pareigose Naujosios Zelandijos pabaltiečių organizacijos -- New Zealand Baltic Club egzektuve.

Bronius Kuzma, Lietuvos karo aviacijos kapitonas, mirė turėdamas 55 metus. Naujoje Zelandijoje buvo NZLB Krašto Vadybos pirmininkas, vėliau Dunedino apylinkės pirmininkas, padėjo leisti NZLB neperijodinį organą "Naujosios Zelandijos Lietuvį" ir ėjo kitas pareigas.

J. Žiginsko ir B. Kuzmos mirtis skausmu ir liūdesiu prislėgė ne tik jų likusias šeimas bei kitus artimuosius. Giliai liūdi visi Naujosios Zelandijos lietuviai, nes amžinybėn iškeliavę buvo vieni iš tų, kurie prilaikė mūsų namo sieną... ir kažin ar jų vietoje tolimajame Pacifiko krašte atsirastų nauji. Liūdna, kad jie jau nesugrįš į auksinių rugių banguojančius Lietuvos laukus, matytus savo jaunystėje, neskradys savo gimtinės padangės. Jų žingsniai nurimo toli nuo tėvynės, kurią jie abu mylėjo.

Ramiai ošia, ritmingai plaudamos Auckland'o ir Dunedin'o miesto krantus, Pacifiko bangos. Vienur ir kitur įkalnėje supilti du nauji lietuvių kapai. Dar norėjosi pasakyti neskubėkite, palaukite -- suspėsime... Bet jau per vėlu. Pasiliko tik atminimas, liūdesys ir šis pavėluotas -- su dievu.

G. Procuta.

• Jau yra gauta V. Daurgidaitės-Sruogienės Lietuvos Istorija, šeštoji laida. Terros išleista. Kietais viršeliais. Kaina 6 dol. Galite įsigyti Dirvoje.

Ką liepsna, ir tik liepsna teikia maistui...
tą liepsna teikia ir Stroh's,
ir tik Stroh's

Joks kitas amerikoniškas alus nedaromas liepsnoje. Tik Stroh's. O kodėl? Labai paprastai. Ką liepsnos prisilietėjimas teikia gerai mėsi... liepsna teikia Stroh's skoniui. Darymu betarpe liepsna išgauna geresnio skonio iš visų priedų, dedamų į alų.

Tai tradicinis Senojo Pasaulio būdas darant gerą alų. Jūs jaučiate skirtumą. Iš pirmo karto. Po to, nesvarbu, kokį alų būtumėte vartoje, daug galimybių, kad pereisite į Stroh's. Tai todėl, kad Stroh's yra vienintelis amerikoniškas alus su liepsnoje daryto alaus skoniu.

Stroh's

LIEPSNOJE DARYTO SKONIS

nė vienas rusų laivas, bet rusai tvirtina, kad keliems laivams, įskaitant ir sunkiųjų kreiserių Minsk, pavyko prasilaikyti pro vokiečių minų laukus ir keli tūkstančiai kareivių pasiekė Leningradą.

Vorosilovas visai prarado galvą ir rugsėjo mėn. į Leningradą pasiuntė gen. Žukovą, kuris atvykęs pradėjo iš pagrindų organizuoti miesto gynybą, kuri tęsėsi beveik pustrėčių metų, parodžiusi didelį žmonių užsigrudinimą.

Kitame numeryje: Chruščiovas prieš Staliną...

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį
ano 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Kovtadienį ano 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį ano 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Tuočiasdienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAR ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanowicz, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

Neo-Lithuania
filisteriai...

(Atkelta iš 1 psl.)

aktyviai reiškiasi ir neolituanai yra vieni iš pirmųjų bendrojo studentijos darbo baruose, Lapkričio 13-jį parodė visuose miestuose jų tvirtą to žygio rėmimą ir pastangas jo įgyvendinimui.

Dr. A. Budreckis, vienas iš jaunųjų filisterių ir manifestacijos organizatorių, patvirtino neolituanų veiklos pagyvėjimą, sakydamas, kad manifestacijos komiteto pirm. Antanas Mažeika, važinėdamas po lietuvių kolonijas, pastebėjo, kad greičiausiai ir nuožirdžiausiai iš jaunimo jungėsi į žygio darbus neolituanai. Todėl dėkodamas organizacijoms už talką, pirmenybę teikė pagal jų pasidarbavimą. Visiškai šaltai į tą reikalą žiūrėjo tik Šviesos--Santaros sambūris, išskyrus vieną kitą išimtį, --pabrėžė A. Budreckis.

J. Maurukas apibūdino korporacijos įsisteigimo pradžią New Yorke 1957 m., kurios pirmuoju junioru buvo Algis Sparauskas, dabar filisteris, dalyvavęs su žmona Milda ir šiame posėdyje.

--Studentų Sąjungos suvažiavime buvo nusiskundžiama, kad ideologinės organizacijos trukdo bendrą darbą, todėl esančios nereikalingos. Kaip žinrite Jūs į tai ilgą laiką stovėjus neolituanų jaunimo priešakyje ir šiuo metu vėl į tas pareigas grįžęs? -- paklausiau filisterių pirmininką A. Diržį.

-- Jei kurios org-jos atstovai taip galvoja, tai tuo pripažįsta ir savo kenksmingumą ir įsipareigoja savo stilymą panaikinti ideologijas, vykdyti pirmieji, o Korpi! Neo-Lithuania gyvena savo tradiciniame supratime ir stipriam įsitikinime, kurie yra frašyti jos herbe ir vėliavoje: Vivat crescat floreat Korpi! Neo-Lithuania in eternum. Tame gyvenime esu ir aš.

--Ne viena lietuvių org-ja yra pasisakiusi prieš bendradarbiavimą su Lietuvos okupantu, kaip į tai žiūri Filisterių Sąjunga?

Į šį klausimą negaliu atsakyti Sąjungos vardu, kol visa šga nėra svarsčiusi šio klausimo, kol ji nėra padariusi oficialaus nutarimo rekomenduotino savo nariams. Tačiau, kaip Sąjungos priešaky stovįs galiu pasakyti mūsų bendrą veikimo principą: filisteriai visada paslankūs tam, kas svarbu, o taip pat, kas lietuvių tautai būtų neabejotinai įmanoma ir naudinga.

--Kokie artimiausi naujos valdybos uždaviniai?

--Pirmas rūpestis yra praplėsti Sąjungos rėmus, kad jie apimtų visus esančius ir būsiančius korporacijos filisterius. Antras rūpestis eiti talkon studentams jų pastangose išleisti periodinį leidinį -- žurnalą. Tai svarūs neeiliniai permanentiniai reikalai, kurių jau užtenka, kai prie jų prisidės atsitiktinių darbų, kurie organizacijai yra atliekami ir jie neskaičiuojami iš anksto, -- baigė pirmininkas.

Posėdyje buvo svarstoma įvairūs Korpi! Neo-Lithuania ir Filisterių Sąjungos veikimo klausimai, kuriuose aktyviai reiškėsi tiek vyresnieji tiek jaunieji filisteriai. Buvo paskaitytas iš Garbės Nario B. K. Balučio gautas laiškas.

Baigiant, pirmininkas dėkojo Antanui ir Danutei Senikams už malonų posėdžiautojų priėmimą ir pasidžiaugė, kad sau bendradarbiais turės patyrusius ne tik Korpi! Neo-Lithuania veikloje, bet ir aplamai plačiai žinomus visuomenininkus, tikrus idealistus, kurie tautinės idėjos tęstinumui aukoja lėšas, laiką ir jėgas.

Antanas Senikas, teisininkas, buvęs LNF pirm., dabar sekretorius, BALFO centro valdybos išdininkas, praeitis keturis metus buvęs ALTS-gos vicepirmininkas, Teisininkų dr-jos vicep., aktyvus bendruomenininkas, Vilnietis dr-jos šimtinninkas, aukščiau minėto leidinio šimtinninkas ir stambiomis sumomis kasmet remias korporacijos stovyklas. Juozas Maurukas taip pat ilgametis korporacijos darbuotojas, LNT narys, daug pasidarbavęs organizuojant PLB Seimą New Yorke, dabar 13 lapkričio ir kitur.

E. Čekienė

Skaityk ir platink
DIRVĄ

ŽVILGSNIS Į DE GAULLE IŠ SKIRTINGŲ POZICIJŲ

ZIGMAS DAUTARTAS

Šiuo traipsniu pažvelkime į de Gaulle ir jo veiklą iš skirtingų pozicijų. (Žiūr. V. Meškauskio straipsnį "Dar apie de Gaulle", tilpusį sausio 14 d. Dirvos laidoje).

V. Meškauskui atrodo nuostabus mano teigimas, kad de Gaulle laimėjo rinkimus abakartu. Man ir be nustebimo aišku, skaičiuojant vien matematiškai. Tauta turėdama pasirinkimą iš 6 kandidatų, vis tik atidavė daugiausiai balsų už "nuodėmingą" tvarkos ir vienybės "ardytoją", senį de Gaulle, bet ne už kitus geruosius.

Sekant amerikonišką spaudą ir tikint jos propagandai, tikrai prancūzų tauta turėjo tokį "megalomanią" nušluoti nuo politinio kelio pirmaus rinkimus. Bet tai neįvyko! Todėl laikau jį laimėjusiu pirmus rinkimus. Jis nesurinko 50,000% todėl, kad susiskaldė 6 kandidatų balsai. Antrus rinkimus laimėjo prieš jauną, socialistų radikalų ir komunistų remiamą kandidatą - Mitterbrand, kuris nepriklausė jokiai partijai, nors ir buvo remiamas kairiųjų. Tikrai, galėjo turėti gerą pasisekimą.

V. Meškauskas sako: "Z. Dautartas klaidina savo skaitytojus teigdamas, kad Europos ūkinės bendruomenės "vežimas" į klimą dėl to, kad kiti nariai -- ne Prancūzija nesilaikė susitarimo ir nenori įnešti savo įnašus". Jis toliau teigia: "Tiesa yra tokia, kad de Gaulle nenori pripažinti jokių teisių Briuselyje veikiančiomis institucijoms bendromis įstaigoms, kurios turėtų pagal susitarimą tuos įnašus padalinti. De Gaulle bijo, kad tos įstaigos kaip ir Vakarų Europos seimas, galėtų sudaryti V. Europos politinės vienybės branduolį, tuo tarpu jis pats siekia ne vienybės, bet hegemonijos Europoje".

Į šį V. Meškauskio teigimą atsakymą suteikia G. Galvos straipsnis, tilpęs 1965 m. liepos 14 d. Drauge. "Ūkinė bendruomenė brąška".

Tame straipsnyje sakoma: "Nesutarimai išliko ūkiniais, teisiniais ir politiniais klausimais. 1962, I, 14 d. sutarta dėl žemės ūkio gaminių, kviečių, mėsos, vaisių ir daržovių tvarkymo. Anuo metu ūkinės bendruomenės kraštai pasirašė susitarimą, kad finansiniai klausimai žemės ūkiui remti turi būti susitarta iki 8. m. birželio 30 d. Prancūzija reikalavo, kad šis įsipareigojimas būtų tęsėtas ir kraštai, svetur perkantys žemės ūkio gaminius, įmokėtų atitinkamus įnašus į bendruomenės iždą. De Gaulle, svečiuodamasis Bonoje, sutiko svarstyti Europos politinio apjungimo klausimus, tačiau reikalavo, kad žemės ūkio klausimai būtų neįtraukiami į sprendžiamus. Vokietija, Italija, galimas dalykas, buvo iš šalies paveltos politiniais klausimais nustumti žemės ūkio politikos

svarstymą ir atidėlioti šešiose valstybėse bendrą žemės ūkio politikos įgyvendinimą. Neabejojama, kad Prancūzija, besiremianti ankstesniais susitarimais, siekia savo tikslų, kurie nemaloniūs ūkinės bendruomenės dalyviams. Jų aplinkiniai ėjimai, žnektos apie politinį apsiungimą sulaukė prancūzo Couve de Mourville, užsienio reikalų ministro atkirčio: "Bendruomenė, kai jos nariai vengia savo įsipareigojimų, jau ne bendruomeniška. Kuriam galui šio pakrikimo metu turi būti kviečiamas pirmūnų pasitarimas, kai mes nerandame žnektos klausimams, kuriems esame įsipareigoję".

V. Meškauskui turiu pasakyti, kad ūkio bendruomenės sutartis apima tik bendruomenės ūkio klausimus, bet ne politinio apsiungimo. Bent koks mėginimas susijungti su "Vakarų Europos Seimu" ir sudaryti "Vakarų Europos politinės vienybės branduolį" yra kai kurių bendruomenės narių savivaliavimas, išėjimas iš ūkio Bendruomenės kompetencijos ribų, neatlikus pirmojo uždavinio ūkio politikoje.

Vėliau jau po Prancūzijos atstovo iš ūkinės Bendruomenės atšaukimo, vadovaujant prof. Hallsteinui, buvo mėginama sudaryti ū. Bendruomenės Fondą, kuriam vadovavo pats prof. Hallsteinas, kuris leidosi į įvairias politines kombinacijas, nepriklausančias jo kompetencijai. Prancūzija, tai patyrusi, pareiškė jam savo nepasitikėjimą, todėl ir jo siūlomų lėšų nepriėmė. Kaltė, kad ū. Bendruomenės "vežimas" į klimą, glūdi narių savivaliavime, bet ne de Gaulle "hegemonijos" siekime!

V. Meškauskas teigia, kad neteisinga sakyti, jog "Su V. Vokietija santykiai bus šalti, kol į Erhardo vietą ateis Adenauerio masto politikas". Leiskime atsak-

kyti pačiam K. Adenaueriui, kuris švėsdamas 90 metų gimtadienį, žurnalistams padarė sekančio turinio pareiškimą, tilpusį Draugo sausio 7 d. 1966 m. laidoje: "Esu įsitikinęs, jog esą tarp Sovietų Rusijos ir Amerikos susitarimų, apie kuriuos mes nieko nežinome". Tai gali nuvesti į atnaujintą izoliacionizmą Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Stipriai buvo pabrėžta mintis, kad Vokietija turi greitai pašalinti savo skirtumus su Prancūzijos prezidentu de Gaulle. Tai jau ne pirmas Adenauerio šios rūšies politinis perspėjimas."

Tai pasaulinio masto politiko perspėjimas savo tautai, kuris, manau, nebūtų buvęs reikalingas, jei Erhardo vadovaujama V. Vokietijos politika eitų tikroju keliu.

K. Adenaueris su de Gaulle pasirašė bendradarbiavimo sutartį, apimančią karinį, politinį ir ekonominį bendradarbiavimą -- tarp Vokietijos ir Prancūzijos, kuri dar nėra neatšaukta, nors ir vyksta įvairūs nesklaidumai.

V. Meškauskio teigimas, kad "ir jis pats (Adenaueris) pastatytas prieš pasirinkimą tarp Prancūzijos ir Amerikos, apsiųstų už paskutiniąją", neatitinka K. Adenauerio paskutiniams pareiškimams ir realybei.

Kas atšaldė Vokietijos ir Prancūzijos santykius? Tai Erhardo, kuris save kartais vadina "amerikonių atrastu kancleriu", pasirinkimas JAV vietoje Prancūzijos. Tuo jis atitolo nuo pasirašytos sutarties dvasios ir atšaldė santykius, sulaukė V. Europos apjungimą ir tuo pačiu Vokietijos apjungimą. Erhardo noras padaryti JAV Europos dominuojančiu partneriu -- de Gaulle visai nepriimtinas, nes jis tame įžvelgia Valtos politikos tęstinumą -- JAV dominavimą V. Europoje, paliekant Sovietų Rusijai dominuoti R. Europoje. De Gaulle nepasitiki JAV nei politinėje nei karinėje srityje.

Pareiškimas, kad de Gaulle nori išlaikyti padaliną Vokietiją, taip pat neturi pagrindo. Tuo klausimu 1965 m. vasario 5 d. "The Plain Dealer" laidoje tilpo straipsnis pavadinamas: "De

Gaulle Challenges U.S. Lead". De Gaulle Paryžiuje, spaudos atstovams padarė sekančią pareiškimą: "President de Gaulle made proposals yesterday for reform of the United Nations, the reunification of Germany and changes in the world monetary system. All the plans challenge US policy. Negotiation of German reunification as an "essential objective" of French policy by Europe itself, since unity is a European question".

Panašūs pareiškimai vėliau buvo padaryti ir Prancūzijos užsienio reikalų ministro Couve de Mourville. Prancūzija nori matyti sujungtą Vokietiją dėl dviejų priežasčių. Prancūzija tik, kad apjungta Vokietija, dėl savo aukšto pragyvenimo lygio, netaps komunistine ir tuo sustiprins pačios Prancūzijos saugumą. Sujungus Vokietiją, nebus pagrindo JAV pasilikti Europoje, Europa taps europietiška, ko de Gaulle visomis savo jėgomis ir siekia. Geri santykiai su Sovietų Rusija, tai santykiavimas prekybos srityje, demonstravimas savarankios de Gaulle politikos ir žaidimas tomis pačiomis kortomis, kuriomis žaidžia ir JAV santykiuodama su Sovietų Rusija. Prancūzijai nėra reikalingi sutarimai su Sovietų Sąjunga "norint išlaikyti padalytą Vokietiją", nes tai atlieka Sov. Rusiją ir be Prancūzijos pritarimo ir rūpesčio. Jei Prancūzijai nepasiseks sukurti nepriklausomos V. Europos, tai Prancūzija sudarys atskiras sutartis su atskiromis valstybėmis ir tuo garantuos savo tautai saugumą. De Gaulle siekia Jungtinės Europos, kurioje ir mažos tautos išlaikytų savo charakterį, be pašalinių prievartavimų. Tokioje Europos koncepcijoje matau ir Lietuvos laisvės galimybes.

Atsakant V. Meškauskui dėl Vokietijos atominio apginklavimo, prie kurio de Gaulle "nenori prileisti", reikia pastebėti, kad de Gaulle žiūri į mišrių tautybių atominę jėgą apginkluotą laivyną, kaip į JAV bandymą to laivyno priedangoje pastoviai pasilikti Europoje, todėl jam ir nepritaria. Tokio laivyno buvimas ir jo panaudojimas karo metu sprendžiamas JAV prezidento. Toks pat efektas kaip ir tų JAV 5000 atominų užtaisų panaudojimas -- kada juos galima būtų panaudoti, nuspręstų JAV prezidentas, kuriam de Gaulle netiki, kad jis rizikuotų Amerikos sunaikinimą, ginant V. Europą, todėl ir stengiasi turėti savo atominę jėgą, kuri be karinės reikšmės turi ir mokslinę bei prestižo reikšmę.

Prieš de Gaulle vedama JAV propaganda prasidėjo Rooseveltto laikais, kuri dar ir dabartiniu metu yra tęsiama. De Gaulle yra kaltinamas prielaidomis, kad jis tą ar kitą dalyką padarys, bet ne faktais.

Pagrindinis de Gaulle "nusi-kaltimas" yra jo noras matyti savarankią, ekonomiškai ir karriškai pajėgią Prancūziją ir sujungtą Europą be pašalinių įtakų, europiečių Europą su jai visomis priklausančiomis, kaip

krikščioniškos kultūros motinai, privilegijomis.

Baigdamas tuo klausimu diskusijas turiu pasakyti, kad mano teigimai apie de Gaulle politikos veiklą ir kryptį yra pagrįsti gaudamomis per "Association Nationale" tiesioginėmis informacijomis. Ši sąjunga tarnauja de Gaulle politikos įgyvendinimui. Tos sąjungos informacijos politiniais klausimais ir yra ta tikroji Prancūzijos politikos kryptis. Turiu

pasakyti, kad tų informacijų tikrumui neturiu nei mažiausios abejonės, todėl man sunku patikėti, kad JAV spauda, ar V. Meškauskas žinotų geriau apie Prancūzijos politiką, kaip pats de Gaulle ar jo valdančioji partija. Dėl minėtų priežasčių ir faktų, žvelgdamas į de Gaulle iš mano pozicijų, matau tik garbingą karį, kovojantį už Prancūzijos savarankiškumą ir krikščioniškos Europos garbę.

LAISVĖS KOVŲ DAINOS

Autentiška lietuvių partizanų kūryba. Tai vertinga knyga, paminklas mūsų laisvės kovotojams.

Kietais viršeliais įrišta, poeto Jono Aisčio redaguota, Lietuvos Nepriklausomybės Fondo išleista knyga gausia DIRVOJE. Kaina — 5 dol.

Siųskite čekį ar perlaidą šiuo adresu:

DIRVA,

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS

IVAIRIAUSIŲ IŠDIRBINIŲ TVOROS, STOGELIAI IR KITI MODERNŲS NAMŲ PAGERINIMAI

KOSTAS BUTKUS

Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

Telef. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Telef. WA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE'S į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

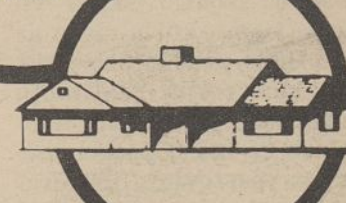
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

PASKUTINIS ŠŪVIS

PAULIUS ŽIČKUS

(5)

Tais pačiais vingiais, kuriais atėjo į salą, pasiekė upelį, išsitraukė plaustą ir vėl pasileido pasroviui. Pasiekęs mišką, paslėpė plaustą, o pats ėjo į kaimą pas senutę. Beeinant sutemo. Naktis buvo tamsi ir krapnojo lietus. Senutė pasiekė visai tamsioje. Senutė nei nebandė atkalbinėti nuo ėjimo miestelin. Ji padėjo ant stalo gabalą rūkytos dešros, duonos ir asotėlį pieno. Jonui valgant, senutė papasakojo kaip pasiekti miestelį. Eiti pakluoniais, per daržus ir nurodė vietą, kur Rozalija turėjo laukti. Išgėręs pieną ir sukirę dešras, Jonas pašoko, apkabino senutę, pabučiavo ir išėjo.

Nėjo keliu, o per laukus. Kiekviena vietelė ir net krūmas buvo pažįstami. Nurodytoji vietoje prie tvoros rado stovinčią moteriškę. Tyliai pasakė savo vardą. Senutė net neatsiliepusi pradėjo eiti daržo patvoriu, o jis sekė iš paskos. Jie tyliai užlipo į palėpę, kurioje senutė gyveno. Palėpės langelis buvo tiesiai į turgaus aikštę. Jonas priėjo prie jo ir žiūrėjo. Buvo tamsu ir nieko nesimatė. Jis girdėjo tik žingsnius. Žingsniai buvo rusų, saugančių partizanų lavonus. Rozalija pasakė, kad partizanai tebeguli toje pačioje vietoje. Dieną ir naktį saugo stipri sągyba. Vakar ir šiandien per visą dieną varė iš apylinkių

žmones. Daug suėmė. Šios dienos vakare kratę aplinkinius namus, bet nesigirdėję, kad ką būtų suėmė. Taip senutė išpasakojo savo žinias.

Jonas stovėjo prie lango. Vasaros naktis buvo trumpa. Į mažą langelį jau veržėsi pirmoji priešaušrio balzga. Lietus nebelijo. O kai išaušo, dangus buvo skaisčiai mėlynas. Kažin kur už namų turėjo būti ir saulė, nes pirmieji jos spinduliai jau žaidė baltuose bažnyčios bokštuose. Miestelis buvo lyg išmiręs, tik akmenuotu grindiniu kaukšėjo sargybinių batai. Partizanų lavonai gulėjo per kokį metrą viens nuo kito. Sargybiniai vaikščiojo gerokai atokiau. Tokiame karštyje lavonai turėjo dvokti. Stovėdamas atokiau nuo lango jis stebėjo savo kritusius draugus, vaikščiojančius sargybinius, miestelio grindinį, baltus bažnyčios bokštus ir saulės spindulius, žaidžiančius juose. Įėjusi Rozalija pasiūlė valgyti. Jonas atsisakė.

Enkavedistai ir sribai pradėjo vartyti kaimiečius. Ėjo vyrai ir moterys, seni ir net maži vaikai. Kiekvienas iš jų turėjo sustoti prie lavono, pasižiūrėti ir eiti prie kito. Enkavedistai stebėjo einančių veidus. Mažiausias susijaudinimas ir nusivėdavimas. Vaikai eidami užsiimdavo nosytes. Kai papūsdavo vėjas, kvapas siekė ir pastogę, kurioje Jonas lindėjo. Miestelis buvo pilnas kareivių ir enkavedistų. Jie varė žmonės grupėmis, matomai ištisus kaimus kartu. Jau buvo praėję daug tokių grupių. Jonas tebestovėjo prie lango ir stebėjo aikštę ir šį baisų vaizdą. Ėjo nauja grupė. Jos priešaky senutė moteris. Ji jau buvo praėjusi keletą lavonų. Ties vienu neišlaikė ir susmuko. Enkavedistai puolėsi prie jos. Moteris, apsikabinusi lavoną, klykė baisyju balsu ir nepalėdo. Kirto enkavedistas šautuvo buožę ner galvą. Nuo smūgio jos rankos atslėdo, bet ji ir pati nebejudėjo. Valandėlę enkavedistai

nežinojo ką daryti. Pribėgęs karininkas įsakė nutempti moters lavoną į šalį ir apsupti visą grupę. Visus nusivedė į NKVD patalpas.

Kai enkavedistas kirto buožę moteriškai, Jono skruostai ir lūpos pradėjo trūkti ir virpėti. Jis pats net nepajuto, kad jo veidu ritasi ašaros.

Tą dieną daugiau nieko nebeatvarė, matomai tardė nusivarytus. O pavakarejant pradėjo niauktis ir lyti. Lietus ir nakties mišinys rado Joną tebestovintį toje pačioje vietoje ir prie to paties langelio.

Kai jau buvo gerokai sutemę, Jonas pasiėmė duonmaišį, išsiėmė surištas granatas, patikrino. Keletą palaidų pranutų įsidėjo į kišenes ir nulipo laiptais. Per daržus, tvoras, jis pasuko mokyklos link, kur stovėjo NKVD dalinys. Gatvėje ties mokykla vaikščiojo sargybinis. Kieno pusę nesimatė ir nesigirdėjo nieko. Patvoriu Jonas atsirado prie mokyklos pastato. Vienoje klasėje degė žibalinė lempa. Jos šviesoje pamatė stovintį NKVD karininką, o klasė buvo pilna enkavedistų. NKVD karininkas kažin ką aiškino ir mosikavo rankomis. Jonas atėjo prie lango. Jis visai negalvojo, kas atsitiks su juo, jo mintis buvo viena — priėti prie lango ir visu smarkumu sviesti granatas į vidų. Jau buvo likę tik keli žingsniai, kai iš tamsos suriko: Kto tam? Tuo metu Jonas patraukė pritaistytą virvutę ir sviedė granatų ryšulį vidun. Kai jis metė granatas, pasigirdo šūvis ir Jonas susmuko patvorį. Sprogdamos granatos išnešė visus mokyklos kambario langus.

Lietus tebelijo ir plovė Jono kraujuotą veidą. Jis buvo miręs. Taip buvo užverstas vienas naujai rašomos Lietuvos istorijos lapas.

(Pabaiga)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

LAIKYKIME VADŽIAS!

Praeitais metais po ALT S-gos ir Vilties Draugijos suvažiavimų pradėtasis vadas, kad ir lėtai išsriedėjęs, į metų galą atnešė gražių rezultatų. Tai vis senųjų ir naujųjų Vilties draugijos narių indėlis savųjų pastangom paremti, ALT S-gos narių idėjiškumo ir bendrojo susidrausminimo konkrečiam tikslui supratimas, kartu ir ALT S-gos valdybos ir jos pirmininko inž. J. Jurkūno nepailstamos pastangos priminti savo nariams, kad be bendrų žygių, be aktyvesnio skyrių ir jų narių prisidėjimo ne kažin ką atsieksime. Vilties Draugijos valdyba su pirmininku Al. Laikūnu daro viską, kad ūkiškoji organizacijos pusė būtų vykdoma racionaliai, sutartinai, ir kad visas laikraščio leidimo procesas nebūtų paremtas vien proginių aukų pagrindu. Prie tų pastangų prisideda Vilties spaustuvių ir nuo praeitų metų rudens pradėjusi veikti krautuvė. Tos dvi pridėtinės priemonės, ypač pastaroji, praeitais metais žymiai prisidėjo prie apyvartos pagyvėjimo.

Abi valdybas daugiausia džiugina tas faktas, kad pakilo prenumeratorių skaičius. Svetimomis kalbomis leidžiamų laikraščių istorijoje tai retas atsitikimas ir tas faktas žymiai prisideda prie lietuvių tautinės grupės prestižo kilimo kitų tautybių aktyse.

Tą faktą iškeliant čia būtų per mažai vietos ir tinkamų žodžių skirti visiems tiems, kurie vienu ar kitu būdu prie to prisidėjo. Tai skaitytojų, platintojų nuopelnas. Kartu tai nuopelnas tų mūsų pasisąscentųjų — pastoviuųjų bendradarbių, kurie sudaro laikraščio turinį, skaitymui medžiagą. Tai ir yra laikraščio nugarkaulis, smegenys ir — kas tik norit.

Prie laikraščio išlaikymo žymia dalimi prisideda tos mūsų organizacijos, kurios pilnai suprantą savo veiklos garsinimo prasmę ir esmę. Jos iš anksto paruošia laikraščiu skelbimus ir laiku už juos atsiskaito. Žinoma, ne visų organizacijų vadovybės vienodai tai supranta. Pasitaiko, nežiūrint paktarotinų paaiškinimų,

kad kai kurios organizacijos ar jų vadovybės vis tiek dar nesupranta laiku paduoto ir paruošto skelbimo prasmės ir jo naudos. Apsigarsinimo reikalas nustatytas ir paskutinę minutę, dažnai pavėluojamas, o atsilyginimo reikalas paliekamas priklausomai nuo parengimo pelno. Kitaip tariant, laikraštis vėl paliekamas tarnaitės vaidmeny, už jo darbą atlyginant pažadais ar sugebėjimu rengiamo baltiaus apyskaitą suvesti taip, kad pelno ne liktų. Tie žmonės sunkiai įtikinami, kad laikraštyje skelbimas sudaro komercinės įmonės dalį. Sykį jis įdėtas, kas nors už jį vistiek turi atsiskaityti. Tokie dalykai jokiam laikraštyje nėra ir negalimi tvarkyti "draugiškais pagrindais". Jie ir nebus taip tvarkomi ateityje, ar kam tas patiks ar ne. Tokia padėtis negali ilgai tęstis, kai už neatsiskaitytus skelbimus sumos pasiekia kelis tūkstančius dolerių, didžiąją dalį tos sumos sudarant reikalo nesuprantančioms mūsų organizacijų vadovybėms.

Negalima nuneigti ir to reiškinio, kuris išskyla siekiant tobulesnio, įvairesnio, aktualesnio laikraščio ir tai išreiškiant kritika, pastabomis, kartais net priekaištais. Šitame reikale reikia įsidėmėti, kad visada yra medalis dvi pusės. Pagėdavimai ir priekaištai tada tik turi vertės, kai jie išplaukia iš realios padėties supratimo, o ne vien tik iš lokalizuoto noro, neatsižvelgiant į visas aplinkybes. Gyvenimiška kritika, geras noras grįstos pastabos randa atgarsį ir įvertinimą. Bet viską įvykdyti ne vienos redakcijos ir administracijos galioje.

Viską sudėjus, tuo tarpu galima pasidžiaugti visa eile naujų prenumeratorių, sparčiu atsiskaitymu už laikraštį, augančia ir aktyvia Dirvos atstovų įvairošės vietovėse talka ir bendradarbių ištikimybę. Iš savo pusės, kiek aplinkybės, sąlygos ir sveikata leis, darysime viską, kad lietuviškojo laikraščio vardas liktų pagarboje ir mielas bei laukiamas svečias visų mūsų skaitytojų namuose.

NUOMONĖS IR PAŽIŪROS

Tarp jausmų ir proto

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Atrodo, kad santykiavimo su tėvynėje likusiais lietuviams klausimas išeivijoje sukėlė daugiau ginčų ir kivirčių, nesuapratimų giminų ir geriausių draugų tarpe, negu iš tikro būtų reikalinga. Tai atsitiko turbūt todėl, kad kai kuriais atvejais asmeniškumo, sentimentalumo ar kokių kitų reikalų patenkimas buvo bandyta surišti su visos tautos gyvybės ar mirties klausimu. Ir daugelis savo abejotinos vertės žygiui norėjo gauti visos tautos ar ben didelės išeivijos dalies pritarimą.

Dabar kilusius nesuapratimus nesunkiai galėtumėte numatyti jau prieš kelis metus. Asmeniškai pirmą skambutį pajutau bene 1962 m. Tabor Farmoje per santarpių suvažiavimą. Tada ten Vincas Trumpa kalbėjo tema: Elitas ir "grįžimas į laudį". Jo mintys buvo išspausdintos 1963 m. Metmenų 7 Nr., tokiu būdu nėra jo kio pavojaus suklysti dėl to, ką jis kalbėjo, kas gali atsitikti kalbant apie A.J. Greimo pažintus, kurių autentiškas tekstas dar nėra niekur pasirodęs.

Paradžiui, ir net iš esmės židrint, Trumpai būtų sunku ką nors prikišti. Paskaita kaip pasakaita. Tačiau pasaulinės įvykių raidos ir išeivijos nuotaikų fone V.T. pabertos mintys buvo labai aliarmuojančios. Padaręs kai kuriuos priekaištus išeivijos organizuotos visuomenės vadovaujantiems sluoksniui ar elitui, prelegentas baigė šia kun. J. Tummo citata:

"Kone nuo kūdikio lopšio ir iki pasenusios lazdos aš nieko tiek konkrečiai nemylėjau, deja, ne paties Pono Dievo, prisipažįstu (nors ir beprisipažinimo visiems aišku), kiek sliekio širdžia tą velėną, po kuria aš štai jau septynių dešimtį metų landžioju. Man viena tikrai tebuvo skanu ir malonu — čėploti, kad ir nešvarų, bet tautinį čiupliką. Vyžota, lopyta mano Lietuvėlė, bet mano, Lininiai, arielkininkai, mėšluočiai, dažnai padlečiai tie lietuviai, bet mano broliai."

Patriotiška? Labai! Ir jei V. Trumpa su tokiu "credo" grįžtų, sakytum, patį skurdžiausią sovietinės Lietuvos kolūkį pasidalinti kolūkiečių vargais, aš jausčiau jam gilia pagarbą. Tačiau iš tikro tai nebuvo atsisveikinimas su konservatyvia išeivija, bet tik patriotinis pagražinimas jo sekančių pasidūlymy: "reikėtų...nedidinti prarajos tarp emigrantinės visuomenės ir anapus...šįdien daugiau negu bet kada turėtumėm gyventi, atsigrežę veidu į tautą. Ko mums

iš inercijos pastumtas T. Blinstrubo energija... Ponas Razma skiria didžiausią padėką asmenims, kurie tik ką pradėjo dirbti. Ir kai L. Fondą perėmė ant gero kelio stovint.

Kodėl, Tamsta, taip greit pamiršai LF kūrimosi pradžią? Paprastai, kai pasitraukia vadovaujantis asmuo iš kokios nors organizacijos, tai naujoji valdyba arba jos pirmininkai kokių nors būdu padėkoja pasitraukusiam. Bet ši kartą, kai T. Blinstrubas pasitraukė iš LF pirmininko pareigų, nieks nieko niekur nepasakė. Lyg jo visai nebūtų buvęs. Kodėl?

P. Augustinas
Chicago

Šiandien daugiausia trūksta, tai gaivališkos Lietuvos žemės ir Lietuvos žmogaus meilės". Ironiška, kad tos pastabos buvo padarytos ir atspausdintos, gali sakyti, intelektualiai aukščiausiam stovinčiam išeivijos sambūryje ir jo, kad ir neoficialiame, organe, Patriotizmas, žinoma, yra didelė dorybė, tačiau žmonės amžių bėgyje per dideles aukas yra susikūrę ir kitų vertybių, kurios yra mažiau gražios ir kurių vien dėl patriotizmo išduoti nevertėtų. Per dažnai patriotizmo skraiste dengiama tai, ko iš tikro nereikėtų. Ir ne tik pas mus, Samuelio Johnsono ciniškas posakis: Patriotism is the last refuge of a scoundrel -- tinka visom tau.

A.J. Greimo mintys šiuo reikalu buvo paprastesnės, logiškesnės ir net garbingesnės (jei dar kas tiki į toki buržuazinį prieštara kaip garbė). Lietuviškos išlaikymo našta ar pareiga šįdien yra atitekus lietuviams komunistams, už tat jie verti visokeriopos paramos, kuri jiems galėtų padėti būti pranešesniais už rusus.

Tai ką Trumpa ir Greimas pasakė viešai, daug kas buvo pats sugalvojęs anksčiau. Atrodo, kad Lietuva ilgesniams su pavergta, tai bent būtų gera, kad ji liktų lietuviška. Kaip gali prikišti lietuviui stojančiam į kompartiją, jei tai padeda išsaugoti, sakykim, universiteto rektorius postą nuo kokio nors ruso. Taip galvojant, reikėtų sutikti, kad toks Paleckis, gen. Vitkauskas ir kiti jiems panašūs buvo didžiausi patriotai, nes jie numatė ateitį. Bet tai būtų himnas sliekams, kurie bet kuria kaina nori landžioti po gimtąją velėną. Ir tarp kitko būtų nepaprastu sliekui, bet aukštesniu, turinčiu tam tikras privilegijas ir geresnį gyvenimą. Nejaugi ir toks "patriotizmas" yra kilnus ir sektingas?

Už tat, man rodos, galima suprasti tuos, kurie prieš tokią galimą galvosenos eigą visu smarkumu protestuoja. Ir čia dar vienas dalykas neužmirštinas. Paprastai retai kas galvoja, kas būtų geriau mano tautai, bet daugiau rūpinasi savo asmenišką padėtimi. Caro laikais daug lietuvių inteligentų išvažiavo į Rusijos miestus ne dėl to, kad jie nebūtų galėję gyventi Lietuvoje, bet todėl, kad ten buvo geriau gyventi. Dar blogiau, kai kurie jų net veržėsi į Rusijos imperijos pakraščius būti ten rusų "kultūraegeriais", nes tie postai buvo palyginti gerai apmokami, o pačių rusų kandidatų truko. Užtat būtų labai naivu tikėti, kad kas nors stojo į kompartiją, kad padėtų lietuvių tautai, o ne sau pačiam.

Ir santykiavimo su anapus liksiais klausimais paprastai yra sprendžiamas išneinant iš tautos interesų, bet grynai asmeniškų. Juk natūralu, kad kas nors vyksta aplankyti savo giminų, senų tėvų, našlaujančios motinos, gimtojo kaime. Žmoniška, kad kas nors pats nuvyksta pasirodyti ir gal net pasigirti, kad man Amerikoje visai neblogai einasi. Blogiau, kai ta proga pradeda aiškinti, kad aš noriu apkabinti ne

ne iš lietuvių, bet rusų gyvenimo. Mielas, skaitytojai, visai nepatriotiškai įsivaizduok, kad tu esi rusas. Ir štai du tavo tautiečiai gavo Nobelio premijas. Mihailas Solochovas ("Tykusis Donas"), kuris laikėsi partijos linijos ir Borisas Pasternakas (Dr. Živago), kurį Enciclopaedia Britannica dar prieš Nobelio premijos gavimą charakterizavo kaip "greatest...truly European and truly Russian of living poets". Kas atsitiko su Pasternaku, jam paskyrus Nobelio premiją, atsimename. Dabar tą premiją gavęs Šolohovas pareiškė, kad Pasternakas buvęs "vidinis emigrantas". Suprask, jis tik fiziškai gyveno Rusijoje, jo siela buvo už Rusijos ribų ir savo Dr. Živago jis "išmugeliavo" į Vakarų. Būdamas rusas, kuriuo tautiečiai Tu daugiau didžiutumeis? Į tai atsakydamas gali suprasti, kad ir vidinė ir išorinė emigracija, kai kurių santykių vengimas, kartais tautai gali daugiau pasitarnauti negu sliekio psichologijos ugdymas.

Mažosios Lietuvos Draugijos spaudos kioskas Klaipėdos uosto mugėje Chicagoje.

A. SMETONOS MONOGRAFIJA,

parašyta A. Merkelio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliami trūkumai.

Liko nedidelis to veikalo kiekis dar neišplatinintas.

Kol dar ne vėlu, užsisakykite tą didelio formato, 786 psl., kietais viršeliais leidinį, siunčiant čekį ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

arba
DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA — 12,50 DOL.

LAIŠKAI

ATVIRAS LAIŠKAS
DR. A. RAZMAI

Perskaičius Jūsų parašytą straipsnį "Lietuvių Fondas jau turi arti ketvirčio milijono"... atspausdintą Dirvoje, nr. 9, gaudžiai labai liūdnas vaizdas dėlėi Tamstos neobjektivumo ir neteisingumo reiškiant padėką A. Rėklaičiui ir Br. Z. Aškliui už nuopelnus L. Fondui, buvusiam

ir įvedusiam į geras vėžes T. Blinstrubui, nieko! Lyg jis būtų nieko nepadaręs?

T. Blinstrubas perėmė L. Fondą kūrimosi stadijoje, su keliolika tūkstančių dol. pradinio kapitalo.

Pradžią buvo labai sunki. Daugumas tam nepritarė ir laikė tik svajone. Daug reikėjo įdėti darbo ir nervų, kol visuomenė buvo įtikinta LF reikalingumu ir suorganizavimo galimumu.

Didelio pasiaukojimo ir kruopštaus darbo dėka, T. Blinstrubas, po trijų su puse metų vargo, surinko 190,000 dol. ir įvedė LF į geras vėžes.

Dabar, kada LF gali važiuoti

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PICIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. German VSOP Brandy 5th — 4.98
2. Krupnikas — Honey punch 5th — 3.69
3. Napoleon Imp. French Brandy 5th — 3.35
4. Cream De Banana Liqueur 5th — 3.19
5. Chianti Imp. Wine Full Q. — 0.98

6. Imp. German Wines (May Wine, Liebfm.) 5th — 0.98
7. Imp. German Zeller Schwarze Katz 5th — 1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Juozas Mull - Muliolis**, Cuyahogos apskrities demokratų partijos vadovybės sekretorius, darbštus ir savo principuose nenuolaidus kovotojas, ne kartą iškyla į tokias vietas ir postus, kuriuose pageidaujamas darbas, bet — be atlyginimo. Miesto rinkiminėje taryboje atsiradus kelioms apmokamoms vietoms, į vieną iš jų buvo minimas ir J. Muliolis. Savo ilgametę patirtį ir darbu demokratų tarpe jis tikrai jau yra užsitarnavęs apmokamo posto. Bet ir šį kartą partijos bosai jį aplenkė, į rink. tarybą išrinkdami buvusį County Auditor Carney.

• **Tradicinis ALT S-gos Clevelando** skyriaus rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 12 d., 7 val. vak. Čiurlonio Ansamblio namuose — Magnolia Dr. Programoje — filmo demonstravimas apie prezidento Antano Smetonos gyvenimą ir veiklą Amerikoje ir laidojimo iškilmės.

Po programos — vaišės. Minėjime kviečiami dalyvauti ALT S-gos skyriaus nariai su šeimomis, Korp! Neo-Lithuania nariai ir Clevelando visuomenė.

• **County Auditor Ralph J. Perk** šiemet vėl kandiduoja į jo dabar užimamą postą.

1962 m. didelė balsų persvara išrinktas County Auditor vietai respublikonas R. Perk buvo kartu įspėjimu demokratų valdomai įstaigai, kad atėjo laikas atstatyti gyventojų pasitikėjimą įstaigai, kurioje buvo įsigalėjęs protekcionizmas ir stambiųjų nekilm. turto valdytojų įtaka, skriaudžiant ir neatsižvelgiant į mažųjų namų savininkų interesus.

Cuyahoga apskrities, taigi, ir Clevelando miesto mokesčių mokėtojai, parodę didelį pasitikėjimą Ralph J.

Perk'u, neapsivylė. Savo įstaigoje jis sutaupė didelę sumą pinigų, apkaręs nereikalingus politinius postus, riebiomis algomis apmokamus, bei kitas bereikalingas išlaidas.

Įstaigoje, kur tvarkomi gyventojų turto reikalai ir mokesčiai, būtina, kad priežiūroje būtų ir opzicinės partijos atstovai.

R. J. Perk'o darbas parodė, kad tas principas ir balsuotojų pasirinkimas buvo tikrai naudingas ir išmincingas.

Paskelbus R. J. Perk'o kandidatūrą naujiems rinkimams, tikimasi, kad balsuotojai ir šį kartą pasisakys už darbštų, gyventojų interesų boianti kandidatą, savo darbu įrodžiusį jo tinkamumą užimamai vietai.

• **Dail. Viktoras Petravičius**, kurio grafikos kūrinių paroda šiuo metu vyksta Clevelande Gallery International patalpose, vietos amerikiečių spaudoje gavo gražius atsiliepimus apie savo kūrybą. Be dienraščio Plain Dealer, labai gražius įvertinimus davė Fine Art žurnalas ir Sun Press. Paroda uždaroma vasario 12.

• **Meškeriojams leidimus** išduodas Clerk of Court Emil J. Masgay skelbia, kad 1965 m. išduoti leidimai nustoja galios 1966 m. vasario 28 d. Nauji meškeriojams leidimai reikalingi nuo 1966 m. kovo 1 d. 70 m. amžiaus sulaukusiems meškeriojimų leidimai duodami **visam amžiui** už 1,25 dol.

Leidimai išduodami New Courthouse, Ontario ir Lakeside gt. kampas, kamb. 150.

• **Rumunų tautinių šokių trupė**, susidedanti iš 80 šokėjų, dainininkų ir muzikantų pasirodys vasario 13 d., 3 val. p. p. Music Hall.

Bilietus iš anksto galima įsigyti Cleve. Opera Assoc. kasoje — 2816 Euclid Ave., Burrows krautuvėje — 419 Euclid Ave ir Higbee krautuvėje.

• **LB Clevelando I-mai** Apylinkai priklausantieji lietuviai prašomi užsimokėti LB solidarumo įnašą. Užsimokėti galima valdybos nariams bet kokių laikų kiekvieną sekmadienį po liet. pamaldų šv. Jurgio parapijos salėje, arba pasiunčiant paštu valdybos išdinininkui A. Jonaičiui — 13415 Milan Ave., Cleveland, Ohio 44112.

Taip pat galima įnešti mūsų **einamon sąskaiton #12529** — Superior Savings Ass., paliekant (būtinai) raštelį su pavarde, adresu ir kiek įmokama.

Solidarumo įnašas primamas už 1965 ir 1966 metus. Solid. mok.: šeimai 3 dol., viengungiui 2 dol. ir nedarbingam 1 dol metams.

Būkime solidarūs LB tikslų parėmimui atliekant daliną tautinį įsipareigojimą.

LB Clevelando I-os
Apyl. Valdyba

Skaityk ir platink
DIRVĄ

TĖVYNĖS GARSŲ RADIO PROGRAMOJ GIRDĖSITE ĮDOMIAS DISKUSIJAS

J. Stempužis, T. G. radio ir Vysk. Valančiaus mokyklos vedėjas supažindino mokinius su A. Budreckio straipsniu, tilpusiu Dirvoje sausio 24 d. (9nr.). Kilo įdomios moksleivių diskusijos straipsnyje iškeltų minčių temomis. Diskusijos buvo įrašytos į juostą ir bus perduotos radio klausytojams vasario 4 d.

Tai rodo, kaip mūsų jaunimas domisi lietuviško gyvenimo aktualijomis ir kartu visuomenei pristatoma pasiklausyti autentiški pareiškimai. Nauda mokyklai, naudinga ir visuomenei susipažinti su mūsų jaunimo nuotakomis.

HELP WANTED MALE

OPPORTUNITY DIE CAST DIE REPAIRMAN

Apply
White Industries
46 Sheldon Rd., Berea, Ohio
(9-13)

HOUSEKEEPING MEN

Full time positions for conscientious, reliable men. Salary plus store benefits. Apply Personnel office Second Floor.

HIGBEE WESTGATE

(11-13)

CAREER OPPORTUNITIES

Growing company in the fastener industry has interesting and challenging jobs for EXPERIENCED—

- Cold Headermen
- Trimmer set-up men
- Pointer set-up men
- Cook and economy shaver operators
- Centerless grinders
- Machine repairmen

Good hourly rates, excellent incentive programs and attractive fringe benefits.

THE FERRY CAP & SET SCREW CO.

2151 Scranton Rd. 771-2533
(11-13)

MECHANIC

Experience in general factory maintenance. Fine fitting, machine repair etc. Must be able to read blueprints. See Mr. Kamms at

NYLONGE CORP.

1294 W. 70th St.
Cleveland, Ohio

(9-15)

ASSEMBLERS

and

MACHINISTS

TURRET LATHES

MILLING MACHINE

MAINTENANCE

DRILL PRESS

GROWING COMPANY

S-P MFG. CORP.

30201 Aurora Rd.

Solon, Ohio

CH 8-6141

(13-15)

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

ATEITIES KLUBO KONCERTAS-BALIUS

1966 m. sausio 5 d., šeštadienį, 7 v. v.

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALEJE

ALGIRDAS BRAZIS

Koncertinę vakaro dalį

išpildo:

virtuozė smuikininkė

ELENA KUPREVIČIŪTĖ

E. KUPREVIČIŪTĖ ir Metropolitan operos solistas
A. BRAZIS.

Prie pianino GERTRUDE KUEHEFUHS.

Bilietai: nuo 3 dol. iki 1.50 dol. gaunami pas ATEITIES KLUBO narius ir prie įėjimo.

Šokiai, grojant geram orkestrui ir vaišės.

HELP WANTED FEMALE

WAITRESSES

Experienced Preferred

Will Train

Apply in Person

2 P.M. to 5 P.M.

Brown Derby Skyway

4998 Rocky River Dr.

WAITRESSES

Experienced. Full or part time openings for luncheon and dinners. Meals and uniforms provided. Good clientele. Good Tips. Entrance from Carnegie Medical Bldg.

SHERWIN'S UNIVERSITY INN

10501 Carnegie

Formerly

CROSBY'S RESTAURANT

(11-13)

SALAD GIRL

Experienced. Full or part time openings for luncheon and dinners. Meals and uniforms provided. Entrance from Carnegie Medical Bldg.

SHERWIN'S UNIVERSITY INN

10501 Carnegie

Formerly

CROSBY'S RESTAURANT

(11-13)

MALE HELP WANTED

WANTED AT ONCE

All round class A & B MACHINISTS to work ARLINGTON SHOP COMPANY

Benefits on permanent basis for right men. Reserved parking. Pay commensurate. Apply — 78 Bow St., Arlington, Mass. or call — MI 8-9600 Evening appointments available

(12-13)

WANTED

JOURNEYMEN DIE MAKERS

Job shop experience. Long program. 58 hours per week. Fringe benefits.

J. W. TOOL & DIE CO.

21260 W. 8 Mile

Southfield, Mich.

(8-14)

BALTIMORE, MD.

WANTED AT ONCE

EXPERIENCED:—

MACHINISTS

TOOL-MAKERS

Good working conditions.

Liberal company benefits.

Please write or call

MR. BELTZER—

FINKEL OUTDOOR

PRODUCTS

141 Lanza Ave.,

Garfield, N. J.

201 — 772-7700

(13-19)

TOOL DESIGN— DETAILERS

FOR DIE CAST & TRIMDIES
MAINTENANCE—
GENERAL

Mechanical electrical or hydraulic experience desirable. Good starting salary & liberal fringe benefits.

Apply in Person or Call
Congress Division

3750 E. Outer Drive

Detroit, Mich.

213 — 891-3400

(11-17)

BORING MILLS
BENCH TOOLMAKERS
HORIZ. MILLS
GRINDERS
(O.D., I.D. AND SURFACE)
W & S TURRET LATHE
Enterprise Machine
Parts Corp.

Enterprise Machine Parts Corp. wants you full time if you have had precision toolmakers job shop experience. Top rates, fringes. Apply: 2731 Jerome

Detroit 12, Mich.

313 — 892-7900

(9-14)

DIE MAKERS

DAY & NIGHT SHIFT
Overtime, paid holidays, long programs, fringe benefits.
Gathen Industries Inc.

8833 E. 10 Mile Rd.

Center Line, Mich.

(9-14)

MALE & FEMALE

FACTORY HELP

GROW WITH PHALO

Phalo, a major wire & cable supplier of the fast growing computer industry is expanding. We have openings on all shifts. Experience is no requirement as we will train you in the skills necessary for this dynamic industry.

Majority of female openings are at our Worcester Plant at 28 Grafton St., while the male openings exist at the Shrewsbury Plant.

We invite you personally.

To come in & discuss these opportunities.

PHALO CORPORATING

(SUB OF TRANSITRON ELEC. CORP.)

Shrewsbury, Mass.

— VI 4-4021 —

An Equal Opportunity Employer

(13-15)

ATTENTION

ALL JOURNEYMEN

ELECTRICIANS

If you are interested in permanent employment with the best of working conditions and earnings—Champion Spark Plug Co. Ceramic Division has and immediate opening for you.

Insurance, pension plan, and other liberal benefits are available.

APPLY

CHAMPION SPARK PLUG CO.

8525 BUTLER

HAMTRAMCK, MICH.

An Equal Opportunity Employer

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS NOMINACIJŲ DUOMENYS

1965 m. gruodžio mėnesį vykdytų SLA kuopose Pildomosios Tarybos nominacijų balsams skaityti, prez. P. P. Dargio ir sekret. B. Pivaronienės paskirta komisija — Jurgis Kiaunė, Bronė Spudienė ir Liucija Sperauskienė, 1966 m. sausio 8-9 dienomis SLA centro patalpose, 307 W. 30th St., New York, N. Y. skaičiavo minėtų nominacijų balsus.

Čia pateikiame komisijos raporto duomenis, kurie rodo, kas, kiek ir kuriom pareigom daugiausiai yra gavę balsų:

Prezidento pareigom: P. P. Dargis — 1,691.

Viceprezidento pareigom: S. Gegužis — 1,269, A. Kalvaitis — 362.

Sekretoriaus pareigom: B. Pivaronienė — 1,681.

Išdininko pareigom: E. Mikuziūtė — 1,248, J. Juodikis — 354.

Iždo globėjų pareigom: S. Bredes — 1,263, J. Milevičiūtė — 382, M. Klimas — 262, S. Budvytis — 223, S. Jokubaitis — 217, N. Bayorienė — 187.

Daktaro kvotėjo pareigom: Dr. S. Biežis — 1,416, Dr. P. P. Zalatoris — 242.

• Baltijos Tarybos Kanadoje prezidiumas nutarė kreiptis į Montrealyje 1967 metais ruošiamos tarpt. parodos vadovybę, kad įvairių programų dienotvarkėje įtrauktų 1 savaitę Baltijos tautų pasirodymams.

Toronte pasirašyta estų, latvių ir lietuvių karo veteranų draugiškumo ir bendradarbiavimo sutartis. Iškilmės buvo suruoštos Toronto estų namuose sausio 15 d. Trvs lietuvių ir 3 latvių veteranai gavo po specialų estų medalį. Meninėje programos dalyje dalyvavo ir baritonas Algis Simanavičius. Po iškilmingo akto buvo estų suruoštas balius.

DETROIT

• Detroito šaulių kuopos narių susirinkimas įvyks vasario mėn. 6 d. (sekmadienį), 12:30 val., Lietuvių namuose. Bus renkama 1966 metams valdyba ir kiti darbo pareigūnai. Po susirinkimo vaisės. Šauliai dalyvauja su savo šeimos nariais, ar pasikviestais svečiais.

AUKOS DIRVAI

A. Burokas, Chicago . . .	1,00
K. Gasparaitis, Cleveland .	3,00
J. Kalvaitis, Cleveland . .	1,00
F. Juras, Cleveland . . .	2,00
St. Stulpinas, E. Chicago .	4,00
J. Montvila, Chicago . . .	4,00
L. Kronas, Lyons, Ill. . .	4,00
J. Vinciušas, Chicago . . .	1,00
Pr. Mažernis, Chicago . . .	4,00
S. Jurgutavičius, Cleve. .	4,00
St. Česnavičius, Chicago .	3,00
X. Y. Elmhurst, Ill. . . .	2,00
V. Graužinis, Chicago . . .	4,00
H. Lukauskas, Toronto . .	2,00
E. Mažys, Cleveland . . .	4,00
K. Veikutis, Detroit.....	2,00
V. Sutkienė, Toledo . . .	4,00
O. Jokubaitienė, Santa Monica, Calif. . . .	1,00
L. Vilimas, Novelty, Ohio .	4,00
K. Germanas, St. Charles .	4,00
A. Vasiliauskas, Cleveland .	1,00
L. Raslavičius, Chicago . .	3,00
V. Kalytis, Great Neck . .	5,00
V. Bankauskas, Chicago . .	4,00
V. Šarka, Omaha	2,00
J. Pročkys, Chicago . . .	4,00
Chicago Anglijos Liet. Klubas	5,00
J. Šermukšnis, Baltimore .	4,00
V. Navickas, Hamilton . .	2,00

NEW YORK

• AIT S-gos 1-sis ir 11-sis skyriai New Yorke ruošia Dirvos 50 metų sukakties minėjimą, kuris įvyks š. m. kovo 12 d. Winter Garden salėje, Brooklyn, N. Y.

Programoje prof. dr. J. Puzino paskaita "Lietuvių spaudos apžvalga" ir Dirvos redakcinės kolegijos narės Emilijos Čekienės žodis. Meninė dalis ir vaisės.

CHICAGO

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

LB Gage Parko (Chicago) apylinkės naujai išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis taip: Stasys Gečas — pirmininkas; Dr. kun. J. Kubilius — vicepirmininkas kultūros ir švietimo reikalams; B. Baras — sekretorius; A. Povilaitis — kasininkas ir J. Kaunas — vald. narys Lietuvių Fondo reikalams.

Naujoji valdyba yra numaciusi šių metų savo veiklos plane suaktyvinti apylinkės kultūrinę veiklą, atgaivinti sekmadienio kultūrinės popietės. Artimiausiu metu bus suruošta viešų diskusijų paskaita dėl bendradarbiavimo su okupuota Lietuva. Pakviesti keturi žymūs politikai pro-

Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis su poniu sausio 23 d. Jaunimo Centre Chicagoje atidarė uosto mugę. Nuotraukoje iš kairės: Z. Juškevičienė, LJS Vyr. Skautininkė A. Gasnerienė, LJS Vyr. Skautininkas E. Vengianskas, p. Daužvardienė, dr. K. Aglinskas ir gen. kons. dr. P. Daužvardis. M. Nagio nuotrauka

Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis ir svečiai susipažįsta su Lietuvių Jūrų Skautijos istorija, kuri buvo pavaizduota nuotraukomis ir leidiniais viename Klaipėdos uosto mugės kambaryje.

L. Knopfmillerio nuotrauka

KLAIPĖDOS UOSTO MUGĖ CHICAGOJE

Klaipėdos krašto atvadavimo ir prijungimo prie Didžiosios Lietuvos metinėms atžymėti, š. m. sausio mėn. 23 d. Chicago jūrų skautija -- LJS jūrų skautų Juodkrantės, jūrų skautų Baltijos Jūros tuntai, LJS korp. Gintaras, talkininkaujant Mažosios Lietuvos Lietuvių Dr.-jai, surengė Klaipėdos Uosto Mugę,

kuri pasižymėjo įvairumu, gausiais muginukais ir dideliu svečių bei aplankiusiųjų skaičiumi. Kaip kad buvo iš anksto skelbiama, 11 val. 30 min. ryto LJS Klaipėdos Uosto Mugė buvo at-

• VKLS Chicago skyrius šeimyninį Vasario 16 minėjimą rengia vasario 12 d., 7:30 v. Jaunimo Centre. Meninę dalį praves jaunesnės kartos vilniečių studentė D. Šukelytė. Be kitų, pasirodys mokyt. Smiliauskienės vadova u j a m i "Grandies" šokėjai.

Ten pat bus renkamos Amerikos Lietuvių Tarybai aukos. Aukokime, kad ir ne daug, bet aukokime visi šventam tikslui — Lietuvos išlaisvinimui iš raudonojo demono. Negalį minėjime dalyvauti, aukas siunčia J. Vinciušui, 6948 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.

Skyriaus valdyba prašo visus vilniečius su savo bičiuliais minėjime dalyvauti.

G. Vakarčio ir E. Gerulio sukurtas tolimos Baltijos kampelis Klaipėdos uosto mugėje.

L. Knopfmillerio nuotrauka

Jūrų skautų Juodkrantės tunto rankdarbiai Klaipėdos uosto mugėje.

L. Knopfmillerio nuotrauka

Ruošiamos madų parodos vasario 6 d., 4 v. p. p. Ciceroje reikalais tarėsi: pirmoj eilėj iš kairės M. Remienė, O. Vencloviėnė, Br. Kazlauskienė, J. Pupelis, J. Dočkienė, Antroje eilėje. S. Kisielinė, G. Arštikienė, A. Prapuolenytė, L. Radvilienė ir A. Grininė. V. A. Račkausko nuotrauka